

Upalne letnie noce

2023-07-24

Na skutek zmian klimatu miesiące letnie stają się coraz cieplejsze. Każdego roku odnotowujemy kolejne rekordy temperatur. Po upalnym dniu nie przychodzi jednak dające wytchnienie ochłodzenie, ponieważ temperatury nocą wyraźnie rosną.

Średnia temperatura na świecie osiągnęła w tym roku trzy nowe rekordy i to zaledwie w trakcie jednego tygodnia (22 czerwca b.r. było to 17.23 °C). Tak wynika z danych przeanalizowanych przez amerykańskich naukowców. Tegoroczny czerwiec był najgorętszym czerwcem w historii pomiarów. Za powód naukowcy podają zmiany klimatu wywołane przez człowieka i naturalnie występujący El Niño. Ta najpotężniejsza w systemie klimatycznym Ziemi fluktuacja zdarza się co trzy do siedmiu lat - cieplejsze wody wydostają się na powierzchnię tropikalnego Pacyfiku i wypychają ciepło do atmosfery. Naukowcy nie są więc zaskoczeni rekordem, ale ostrzegają, że wiele społeczeństw nie przystosowało się jeszcze do tak wysokich temperatur i nie wypracowało sposobów ochrony przed ich negatywnym wpływem na zdrowie i środowisko naturalne.

Naukowcy z Columbia University twierdzą, że wzrost temperatur nocą w najbardziej zaludnionych regionach na całym świecie jest wyższy w ostatnich dziesięcioleciach niż wzrost w ciągu dnia. Ciepłe noce są konsekwencją kryzysu klimatycznego. Badacze uważają, że w cieplejsze dni w powietrzu jest więcej wilgoci, co prowadzi do obniżenia temperatury. To zjawisko nie występuje niestety nocą.

Wzrost nocnej temperatury jest bardziej odczuwalny w miastach ze względu na efekt miejskiej wyspy ciepła. Miejsca z dużą ilością asfaltu, betonu, budynków i autostrad pochłaniają więcej ciepła słonecznego niż obszary z dużymi parkami, rzekami i zadrzewionymi ulicami. W nocy, gdy temperatura powinna się obniżać, zatrzymane ciepło jest uwalniane do atmosfery. Obszary z dużą ilością zieleni, trawą i drzewami, które odbijają światło słoneczne i tworzą cień - są chłodniejsze w najgorętsze letnie dni.

Z tego właśnie powodu obecnie wiele miast na świecie tworzy schrony chłodzące, ale mieszkańcy muszą wiedzieć, gdzie się znajdują, jak się do nich dostać i w jakich godzinach działają. Prognozy dla miast nie są optymistyczne: temperatury nadal będą rosnąć, co trzeba brać pod uwagę przy planowaniu urbanistycznym, np. sadzić drzewa w miejscach szczególnie wrażliwych.

Odpoczynek od upału w wielu miejscach na świecie wraz z postępującym kryzysem klimatycznym staje się coraz bardziej utrudniony. Wg badania opublikowanego w Lancet Planetary Health w 2022 r. liczba zgonów spowodowanych upałem może wzrosnąć sześciokrotnie do końca stulecia z powodu cieplejszych temperatur w nocy, chyba że ocieplanie planety zostanie zatrzymane. Kryzys klimatyczny już wpływa na zdolność ludzi do snu, o czym niedawno pisaliśmy. Szacuje się, że do końca wieku możemy stracić około dwóch dni snu rocznie z powodu ocieplenia.

W ekstremalnych przypadkach, gdy ludzkie ciało nie ma szans na regenerację, zazwyczaj w nocy, stres cieplny może doprowadzić do udaru cieplnego, który wiąże się z dezorientacją, zawrotami głowy

**Magiczny
Kraków**

i omdleniem. Bardziej narażone na takie problemy zdrowotne są osoby starsze, dzieci i mieszkańcy krajów o niższych dochodach.

Rządy na całym świecie angażują się w działania zmierzające do redukcji emisji dwutlenku węgla, po to aby osiągnąć zerową emisję netto. Dopiero wtedy – zdaniem naukowców – temperatury zaczną się stabilizować.

Więcej na ten temat w języku angielskim można przeczytać na [stronie CNN](#).